

Đối Phó Với Giáo Sư Giả

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: 2 Cô-rinh-tô 10:1-17; Giê-rê-mi 9:24; 2 Cô-rinh-tô 11:1-15, 22-28; 2 Cô-rinh-tô 12:20, 21; 2 Cô-rinh-tô 13:5.

CÂU GỐC: “Và, những khí giới mà chúng tôi dùng để chiến tranh là không phải thuộc về xác thịt đâu, bèn là bởi quyền năng của Đức Chúa Trời, có sức mạnh để đập đổ các đồn lũy” (2 Cô-rinh-tô 10:4).

Như thể Phao-lô chưa có đủ nan đề để đối phó, một vấn đề khác nảy sinh mà ông cũng phải giải quyết: các giáo sư giả trong hội thánh. Những người này chống đối ông, công việc và chức vụ của ông. Tệ hơn nữa, các giáo sư giả này cũng đã quyến dụ các tín hữu tại Cô-rinh-tô. Phao-lô gọi cuộc chiến của mình chống lại vấn đề này là một cuộc chiến thuộc linh.

Nói như vậy có quá đáng không? Hoàn toàn không. Phao-lô biết rằng, rốt lại, những người ấy không chống đối ông, mà chống đối chính Đấng Christ. Ông không phải là kiểu lãnh đạo tự cao tự đại, chỉ quan tâm đến việc bảo vệ danh tiếng mình như một phương tiện để hợp pháp hóa quyền lực và thẩm quyền trên những người dưới quyền. Ông biết rằng sứ điệp mà ông được giao phó để rao giảng là vấn đề sống chết, có hậu quả đời đời. Và ông biết rằng chính Đức Chúa Trời đã sai ông làm điều đó: “Phao-lô, theo ý Đức Chúa Trời, được gọi làm sứ đồ của Đức Chúa Jêsus Christ” (1 Cô-rinh-tô 1:1).

Khi đối diện với những sự dạy dỗ sai lạc, hội thánh phải hành động bằng tình yêu thương nhưng cũng bằng sự kiên quyết, dựa trên thẩm quyền của Kinh Thánh. Sứ điệp phúc âm phải được gìn giữ nguyên vẹn, không bị pha tạp, phải tinh sạch, để ban cho các linh hồn niềm hy vọng về cõi đời đời

* Nghiên cứu bài học tuần này để chuẩn bị cho Sa-bát ngày 19 Tháng 6.

Cuộc Chiến Thuộc Linh

Đọc 2 Cô-rinh-tô 10:1–11. Sự nhu mì của Phao-lô trong cách ông đối xử với người Cô-rinh-tô đôi khi bị hiểu lầm là yếu đuối. Những lời hoặc cụm từ nào trong phân đoạn Kinh Thánh này bày tỏ lòng can đảm của Phao-lô khi ông giải quyết vấn đề các giáo sư giả tại Cô-rinh-tô?

Phao-lô mở đầu 2 Cô-rinh-tô 10 một cách rất cá nhân: “VẬY CHÍNH TÔI, LÀ PHAO-LÔ, . . . KHUYÊN ANH EM” (2 Cô-rinh-tô 10:1). Điều này cho thấy Phao-lô quan tâm sâu sắc đến việc các sự dạy dỗ sai lạc đang xâm nhập vào hội thánh. Những lời của ông trong 2 Cô-rinh-tô 10:1 mĩa mai nhắc đến lời cáo buộc của những kẻ chống đối rằng khi viết thư từ xa, ông là một kẻ bắt nạt đáng sợ, nhưng khi đối diện trực tiếp với người ta thì lại là một kẻ hèn nhát đáng thương (2 Cô-rinh-tô 10:10, 11). Ông đáp lại rằng điều dường như là yếu đuối phải được nhìn nhận là sự nhu mì đầy quyền năng và sự dịu dàng giống Đấng Christ.

Các giáo sư giả cần phải được đối diện bằng sự dạn dĩ và lòng tin quyết (2 Cô-rinh-tô 10:2), nhưng phải hòa quyền với sự dịu dàng của Đấng Christ (2 Cô-rinh-tô 10:1). Chúa Giê-su từng phán: “TA CÓ LÒNG NHU MÌ, KHIÊM NHƯỜNG” (Ma-thi-ơ 11:29). Tuy nhiên, Chúa Giê-su cũng đã mạnh mẽ đối đầu với những người đối bạc trong đền thờ bằng cách lật đổ bàn của họ và gọi họ là kẻ trộm cướp (Ma-thi-ơ 21:12, 13). Ngài cũng gọi thẳng người Pha-ri-si là kẻ giả hình và mờ mả tô trắng (Ma-thi-ơ 23:23–27). Giống như Chúa Giê-su, Phao-lô cũng biết rằng chúng ta đang ở trong một cuộc chiến thuộc linh, đòi hỏi phải sử dụng toàn bộ khí giới của Đức Chúa Trời (Ê-phê-sô 6:12–17).

Ngôn ngữ của Phao-lô trong 2 Cô-rinh-tô 10 mang tính quân sự, vì sự sống của nhiều người đang bị đe dọa (2 Cô-rinh-tô 10:3–6). Đây không chỉ là một cuộc xung đột của con người, mà là một trận chiến thiêng liêng để chinh phục người ta cho Đấng Christ. Trong mối liên hệ đó, mọi lý luận sai lạc và mọi tư tưởng kiêu căng đều phải bị phơi bày và đánh đổ bởi Lời Đức Chúa Trời, để mọi ý tưởng được bắt phục “vâng phục Đấng Christ” (2 Cô-rinh-tô 10:5).

Trong cuộc chiến thuộc linh này, Phao-lô hành động trong thẩm quyền của Đấng Christ. Tuy nhiên, thẩm quyền này nhằm gây dựng, chứ không phải phá hủy (2 Cô-rinh-tô 10:8). Thật dễ dàng để các lãnh đạo thuộc linh khẳng định rằng họ đang hành động theo thẩm quyền của Đức Chúa Trời. Tuy nhiên, họ phải nhớ rằng thẩm quyền của họ được Đấng Christ ban cho, và giống như Ngài, họ phải có lòng nhu mì và khiêm nhường. Việc Phao-lô khẳng định thẩm quyền được Đấng Christ ban cho mình xuất phát từ mối quan tâm của ông rằng người Cô-rinh-tô đang nghe theo sai người, qua đó đặt lòng trung thành của họ đối với Đấng Christ vào tình thế nguy hiểm.

Làm thế nào chúng ta có thể vừa dịu dàng vừa dạn dĩ khi đối phó với các giáo sư giả? Vì sao chúng ta phải có cả hai điều này?

Khoe Mình Trong Chúa

Hôm qua, chúng ta đã thấy rằng Phao-lô và những người cùng làm việc với ông thi hành chức vụ của họ như một cuộc chiến thuộc linh, và họ làm điều đó bằng cách sử dụng khí giới của Đức Chúa Trời. Hôm nay, chúng ta sẽ thấy rằng các giáo sư giả hành động theo các tiêu chuẩn của con người. Họ khoe mình cách không thích hợp. Trái lại, Phao-lô chỉ khoe mình trong Chúa. Như ông đã viết: “Nhưng ai khoe mình, hãy khoe mình trong Chúa” (2 Cô-rinh-tô 10:17).

Đọc 2 Cô-rinh-tô 10:13–17. Bầu không khí cạnh tranh có thể làm tổn hại việc rao giảng phúc âm như thế nào?

Cách Phao-lô dùng ngôn ngữ khoe mình đã khiến các nhà giải nghĩa qua nhiều thế kỷ phải suy nghĩ. Tuy nhiên, việc tự khoe mình là một hành động phổ biến trong thế giới cổ đại, và được điều chỉnh bởi các quy ước xã hội nhằm tránh làm mất lòng người nghe. Phao-lô biết những quy ước ấy, và ông tuân theo chúng. Ngoài ra, Phao-lô cũng nói rõ rằng cách ông khoe mình khác với cách của các giáo sư giả. Ông khoe mình trong Chúa (2 Cô-rinh-tô 10:17). Đây là lời trích từ Cựu Ước: “Nhưng kẻ nào khoe, hãy khoe về trí khôn mình biết ta là Đức Giê-hô-va, là Đấng làm ra sự thương xót, chánh trực và công bình trên đất” (Giê-rê-mi 9:24). Khi trích dẫn câu này từ Giê-rê-mi, Phao-lô cho thấy rằng Đấng Christ là trọng tâm—tình yêu thương, sự công bình và sự công chính của Đấng Christ.

Nói cách khác, sự khoe mình của Phao-lô tập trung vào các công việc Đức Chúa Trời đã làm trong Đấng Christ. Vì vậy, sự khoe mình của ông có nền tảng Kinh Thánh, và do đó không gây vấp phạm. Ngược lại, những kẻ chống đối ông đã rơi vào bầu không khí cạnh tranh bằng cách so sánh mình với nhau. Đây là sự đại dốt (2 Cô-rinh-tô 10:12).

Trong 2 Cô-rinh-tô 10:14–16, Phao-lô ám chỉ rằng rao giảng phúc âm là trọng tâm chính trong chức vụ của ông, cả tại Cô-rinh-tô lẫn trong các vùng xa hơn Cô-rinh-tô. Tình yêu của Phao-lô dành cho Chúa Giê-su đã thúc giục ông không ngừng nói về tin lành cứu rỗi, được tìm thấy trong sự chết và sự phục sinh của Đấng Christ.

Khác với các giáo sư giả tại Cô-rinh-tô, là những người tự tiến cử mình, Phao-lô đã được Đức Chúa Trời tiến cử và chấp thuận (2 Cô-rinh-tô 10:12, 18). Ông “theo ý Đức Chúa Trời, được gọi làm sứ đồ của Đức Chúa Jê-sus Christ” (1 Cô-rinh-tô 1:1). Ông trung tín với sự kêu gọi này cho đến cuối đời mình (2 Ti-mô-thê 4:7).

Đọc lại 2 Cô-rinh-tô 10:12–18. Làm thế nào các lãnh đạo hội thánh, hoặc ngay cả các tín hữu, có thể tránh bầu không khí cạnh tranh? Vì sao người ta rất dễ bị cuốn vào những điều thật sự không quan trọng?

Nhận Diện Giáo Sư Giả

Tân Ước chứa đựng nhiều lời cảnh báo chống lại các giáo sư giả trong các cộng đồng Cơ Đốc giáo. Chính Chúa Giê-su đã cảnh báo các môn đồ về điều này (*Ma-thi-ơ* 7:15–20). Các sứ đồ cũng kêu gọi phải chú ý đến điều đó (*Ga-la-ti* 1:6–9; *1 Ti-mô-thê* 6:3–5; *2 Phi-e-rơ* 2:1–3).

Đọc 2 Cô-rinh-tô 11:1–15. Phao-lô mô tả những thách thức mà ông đang đối diện với các giáo sư giả này như thế nào?

Phao-lô vạch trần công việc của các giáo sư giả. Đồng thời, ông cho thấy chức vụ của mình lấy Đấng Christ làm trung tâm. Ông ví hội thánh tại Cô-rinh-tô như một cô dâu và xem mình như là người cha của cô, có trách nhiệm trình dâng cô cho Đấng Christ (2 Cô-rinh-tô 11:2). Ông làm như vậy vì ông yêu thương hội thánh (2 Cô-rinh-tô 11:11). Vì vậy, ông thậm chí sẵn lòng không trở thành gánh nặng tài chính cho hội thánh, dù ông có quyền được hội thánh hỗ trợ (2 Cô-rinh-tô 11:7–12).

Mặt khác, “các sứ đồ rất trọng ầy” (một cách nói mỉa mai, rất có thể ám chỉ các giáo sư giả) được so sánh với con rắn đã lừa dối Ê-va (2 Cô-rinh-tô 11:3). Giống như Sa-tan trong vườn Ê-đen, các giáo sư giả tại Cô-rinh-tô được mô tả bằng sự lừa dối và làm bại hoại (2 Cô-rinh-tô 11:3, 4). Mỗi quan tâm chính của Phao-lô là họ có thể dẫn tín hữu Cô-rinh-tô xa khỏi lòng trung thành và sự tận hiến chân thành đối với Đấng Christ.

Những kẻ xâm nhập ấy rao giảng một sứ điệp khác với sứ điệp Phao-lô đã rao giảng—một Chúa Giê-su khác và một phúc âm khác (2 Cô-rinh-tô 11:4). Điều này cho thấy không phải ai rao giảng về Chúa Giê-su cũng là công cụ được Đức Chúa Trời giao phó. Về điều này, chính Chúa Giê-su đã phán: “Chẳng phải hễ những kẻ nói cùng ta rằng: Lạy Chúa, lạy Chúa, thì đều được vào nước thiên đàng đâu; nhưng chỉ kẻ làm theo ý muốn của Cha ta ở trên trời mà thôi” (*Ma-thi-ơ* 7:21). Trong *Ga-la-ti* 1:6–9, Phao-lô nói rằng bất cứ ai rao giảng một phúc âm khác sẽ chuốc lấy sự rủa sả cho chính mình; nhưng một số người tại Cô-rinh-tô lại dung chịu loại sai lạc này.

Phao-lô vạch trần các sứ đồ giả bằng cách nói rằng họ là “những kẻ làm công lừa dối, mạo làm sứ đồ của Đấng Christ” (2 Cô-rinh-tô 11:13). Họ giả dạng làm sứ đồ của Đấng Christ, giống như “chính quỷ Sa-tan mạo làm thiên sứ sáng láng” và “các kẻ giúp việc nó mạo làm kẻ giúp việc công bình” (2 Cô-rinh-tô 11:14, 15). Thật là một tình trạng bi thảm: những người xưng mình là tôi tớ của Đấng Christ lại đang hành động như công cụ của Sa-tan. Phao-lô kết luận ý tưởng của mình bằng cách nói rằng “sự cuối cùng họ sẽ y theo việc làm” (2 Cô-rinh-tô 11:15).

Hãy nhìn xem Phao-lô phản ứng mạnh mẽ như thế nào đối với sự sai lạc trong hội thánh! Điều này nhắc nhở gì cho chúng ta?

Chịu Khổ Vì Tin Lành

Sau khi vạch trần các giáo sư giả là công cụ của Sa-tan (2 Cô-rinh-tô 11:1-15), giờ đây Phao-lô “chơi” theo trò chơi của họ bằng cách khoe mình đôi chút như một kẻ đại có thể làm (2 Cô-rinh-tô 11:16-21), để người Cô-rinh-tô có thể thấy việc lắng nghe lời nói của các giáo sư giả là vô nghĩa biết bao. Nếu người Cô-rinh-tô trọng vọng họ, thì Phao-lô càng xứng đáng được quan tâm hơn. Những đau khổ của ông vì phúc âm cho thấy ông là tôi tớ trung tín của Đấng Christ (2 Cô-rinh-tô 11:22, 23).

Độc 2 Cô-rinh-tô 11:22-28. Phao-lô đang trình bày điểm nào ở đây?

Trong khi lý lịch Do Thái của Phao-lô giống hệt với lý lịch của các giáo sư giả (2 Cô-rinh-tô 11:22), thì sự phục vụ của ông cho Đấng Christ vượt trội hơn họ (2 Cô-rinh-tô 11:23). Ông hỏi: “Họ là kẻ giúp việc của Đấng Christ ư?” Câu trả lời là: “Tôi lại là kẻ giúp việc nhiều hơn.” Công lao của ông nhiều hơn; tù đầy của ông thường hơn; đòn vọt của ông quá chừng hơn.

Nhưng chưa hết. Danh sách những gian khổ của ông cũng bao gồm năm lần bị đánh ba mươi chín roi (2 Cô-rinh-tô 11:24), bị đánh bằng roi, bị ném đá, bị đắm tàu, gặp nguy hiểm nơi biển sâu (2 Cô-rinh-tô 11:25), nguy hiểm trên đường đi, nguy hiểm trên sông bến, nguy hiểm bởi kẻ cướp, nguy hiểm bởi dân mình, nguy hiểm bởi dân ngoại, nguy hiểm trong thành, nguy hiểm trong đồng vắng, nguy hiểm trên biển, nguy hiểm giữa các anh em giả dối (2 Cô-rinh-tô 11:26), lao khổ nhọc nhằn, thức khuya nhiều lần, đói khát, thiếu ăn, chịu lạnh và trần truồng (2 Cô-rinh-tô 11:27). Như thể những điều ấy chưa đủ, ông còn phải chịu sự đau đớn trong tâm trí vì nỗi lo lắng sâu xa cho các hội thánh (2 Cô-rinh-tô 11:28).

Chỉ tôi tớ thật của Đấng Christ mới sẵn lòng chịu khổ như vậy vì phúc âm. Nếu Phao-lô thật sự muốn khoe mình về những gian khổ của mình, ông có rất nhiều điều để nói. Tuy nhiên, phần tiếp theo của bức thư cho thấy lý do ông khoe mình không dựa trên những gì ông đã làm cho Đấng Christ, mà dựa trên những gì Đấng Christ đã làm cho ông. Phao-lô biết rằng quyền năng của Đức Chúa Trời được bày tỏ rõ ràng hơn trong sự yếu đuối của con người (2 Cô-rinh-tô 12:9, 10). Bằng cách ban cho ông một cái dằm xóc vào thịt (2 Cô-rinh-tô 12:7), Đức Chúa Trời đã bảo vệ Phao-lô khỏi sự khoe mình về các thành tựu của ông. Điều này giữ ông khiêm nhường, ý thức về sự yếu đuối của mình, nương cậy vào quyền năng thiêng liêng, và ở trong tình trạng có thể tiếp nhận nhiều ân điển và lòng thương xót hơn từ Đức Chúa Trời.

Bạn cũng đã từng chịu khổ vì có phúc âm chưa? Bạn đã học được gì từ kinh nghiệm ấy? Cách Phao-lô đối diện với những gian khổ của ông có thể giúp bạn đối diện với những đau khổ của mình như thế nào?

Lời Kêu Gọi Ăn Năn

Trong 2 Cô-rinh-tô 12:14–13:10, Phao-lô cho hội thánh biết về chuyến thăm thứ ba của ông (2 Cô-rinh-tô 12:14; 2 Cô-rinh-tô 13:1). Ông đã cho thấy rằng ông không thua kém bất kỳ sứ đồ giả nào, và giờ đây ông tin chắc sẽ lại đến Cô-rinh-tô để cố gắng phục hồi những tín hữu chưa ăn năn. Thật ra, đây là một trong những mục đích chính của chuyến thăm này. Mọi điều Phao-lô làm và nói đều nhằm gây dựng hội thánh (2 Cô-rinh-tô 12:19).

Đọc 2 Cô-rinh-tô 12:20, 21. Những tội lỗi nào đang làm nguy hại tình trạng thuộc linh của hội thánh Cô-rinh-tô?

Danh sách các tội lỗi trong 2 Cô-rinh-tô 12:20, 21 tương tự với những danh sách khác được thấy ở những nơi khác trong các thư tín của Phao-lô (Rô-ma 1:29–31; Ga-la-ti 5:19–21). Hai điều đầu tiên xuất hiện trong 1 Cô-rinh-tô 3:3, nơi Phao-lô nói đến sự ganh tị và tranh cạnh giữa các tín hữu tại Cô-rinh-tô. Phao-lô lo sợ rằng mọi việc sẽ không khác mấy vào thời điểm ông đến thăm lần thứ ba. Ông nói: “Tôi sợ khi đến, tôi sẽ thấy anh em chẳng như điều tôi ước ao.” Ngược lại, ông nói: “Anh em cũng sẽ thấy tôi chẳng như điều anh em ước ao” (2 Cô-rinh-tô 12:20). Điều này có nghĩa là thay vì đối xử với họ bằng “sự nhu mì và nhân từ của Đấng Christ” (2 Cô-rinh-tô 10:1), giờ đây ông sẽ “sẵn sàng phạt mọi kẻ chẳng vâng phục” (2 Cô-rinh-tô 10:6).

Mối quan tâm chính của ông là những tín hữu đã từng dính líu đến “sự ô uế, tà dâm và buông tuồng” có thể vẫn chưa ăn năn (2 Cô-rinh-tô 12:21). Chính những tội như vậy gây ra sự chia rẽ trong hội thánh.

Kể đến, Phao-lô tập trung vào vai trò của kỷ luật hội thánh để phục hồi những người đang ở trong tội lỗi (2 Cô-rinh-tô 13:1–4). Sự yếu đuối không phải là lời bào chữa cho lối sống tội lỗi. Có quyền năng dành cho những ai muốn sống một đời sống đắc thắng (2 Cô-rinh-tô 13:4). Việc một số người tại Cô-rinh-tô vẫn còn phạm tội tà dâm là bằng chứng cho thấy quyền năng của Đức Chúa Trời chưa thực sự hành động trong đời sống họ. Phao-lô muốn họ ăn năn và kinh nghiệm quyền năng dẫn đến sự vâng phục. Kỷ luật họ là điều cuối cùng ông phải làm. Ông nói: “Chúng tôi cầu xin Đức Chúa Trời cho anh em đừng làm điều gì ác . . . nhưng để anh em làm điều lành. . . điều chúng tôi cầu xin, ấy là anh em được nên trọn vẹn” (2 Cô-rinh-tô 13:7–9). Thật là một lời cầu nguyện đẹp đẽ! Ông kêu gọi họ hãy tự xét mình để xem mình có đứng vững trong đức tin không.

Đọc 2 Cô-rinh-tô 13:5. Ở trong đức tin có nghĩa là gì? Làm thế nào bạn có thể biết rằng mình đang ở trong đức tin?

NGHIÊN CỨU BỒ TÚC: Đọc Ellen G. White, “The Laodicean Church,” tr. 125, trong *The Advent Review and Sabbath Herald*, 30 Tháng 9, 1873.

“Chúa đang gìn giữ dân sự Ngài khỏi việc lặp lại những sai lầm và lầm lỗi của quá khứ. Luôn luôn có những giáo sư giả tràn lan, là những người cổ xúy các giáo lý sai lạc và những lối sống không thánh khiết, hành động theo các nguyên tắc giả dối được che đậy và lừa dối một cách tinh vi; họ đã cố gắng lừa gạt, nếu có thể được, ngay cả những người được chọn.”—Ellen G. White, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 7 Tháng 1, 1904.

“Chúa định rằng các quan điểm của chúng ta phải được thử nghiệm, để chúng ta có thể thấy sự cần thiết của việc cẩn thận xem xét các lời phán sống động của Chúa, hầu biết chúng ta có ở trong đức tin hay không. Nhiều người tuy xưng mình tin lẽ thật nhưng đã trở nên tự mãn, an phận và cho rằng: ‘Tôi giàu, tôi nên giàu có rồi, không cần chi nữa.’”—Ellen G. White, *Counsels to Writers and Editors*, tr. 36.

“Người ta áp ụ các sai lầm, trong khi lẽ thật đã được vạch ra rõ ràng; và nếu họ chỉ đem giáo lý của mình đến với Lời Đức Chúa Trời, chứ không đọc Lời Đức Chúa Trời dưới ánh sáng của giáo lý mình để chứng minh các ý tưởng của mình là đúng, thì họ sẽ không bước đi trong tối tăm và mù lòa, hoặc nuôi dưỡng sự sai lầm. Nhiều người gán cho lời Kinh Thánh một ý nghĩa phù hợp với quan điểm riêng của họ, và họ tự dẫn mình lạc lối cũng như lừa dối người khác bằng những cách giải thích sai lầm về Lời Đức Chúa Trời. Khi chúng ta bắt đầu nghiên cứu Lời Đức Chúa Trời, chúng ta phải làm điều đó với tấm lòng khiêm nhường. Mọi sự ích kỷ, mọi ham muốn sự độc đoán, phải được gạt sang một bên. Những quan điểm đã được giữ tù lâu không được xem là không thể sai lầm.”—Ellen G. White, *Counsels to Writers and Editors*, tr. 36, 37.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Đọc lại 2 Cô-rinh-tô 10:1–6. Chiến lược của Phao-lô để đối diện với các “cuộc chiến” thuộc linh vì lẽ thật của Đức Chúa Trời là gì, và chúng ta có thể áp dụng chiến lược ấy vào các cuộc chiến thuộc linh của chính mình như thế nào?
2. Kinh Thánh nói rằng trước khi ngày cuối cùng đến, nhiều giáo sư giả sẽ cố gắng lôi kéo người ta xa khỏi lẽ thật. Hội thánh địa phương của bạn có thể làm gì để ngăn chặn các tín hữu bị thuyết phục bởi những giáo sư giả, là những người thậm chí có thể ở ngay trong cùng hội thánh của bạn? Vì sao điều này rất thiết yếu cho việc hoàn thành sứ mạng của hội thánh?
3. Vì sao Phao-lô thấy cần phải khoe mình về một danh sách dài các đau khổ (2 Cô-rinh-tô 11:16–33)? Ngoài ra, “khoe mình trong Chúa” có nghĩa là gì?
4. Vì sao các tín hữu hội thánh cần phải tự xét mình để xem họ có ở trong đức tin hay không (2 Cô-rinh-tô 13:5)? Điều đó tạo nên sự khác biệt gì?